

Vapaa Sivistystyö ry
FRITT BILDNINGSPÅRBEITET RF
FINNISH ADULT EDUCATION ASSOCIATION

TOIMINTAKERTOMUS 2024

Sisällysluettelo:

0. Kooste – sammanfattning
1. Johdanto – sivistystyön vaikuttavuutta osoittamassa
2. Yhteisvaikuttaminen ekososiaalisesti kestävänsivistystyön suuntaan
 - 2.1 Suomen hallitusohjelman rahoitusleikkaukset ja vaikuttamistoiminta
 - 2.2 Sivistystyön yhteiset koulutuspoliittiset linjaukset ja niiden toteuma
 - 2.3 Sivistystyön teemavuoden tapahtumat
3. Yhteisvaikuttaminen kohti tunnistettua ja tunnustettua sivistystyötä
 - 3.1 Vaikuttajaviestinnän uusi suunnitelma ja viestintäryhmä
 - 3.2 Sivistystyön Vapaus ja Vastuu - yhteistyöohjelma
 - 3.2 Osaamispolku, PIAAC ja perustaidot
4. Yhteisvaikuttaminen lämpimissä verkostoissa – ketterästi kehkeytyvä sivistystyö
 - 4.1 Eurovaalit ja kansainvälinen yhteistyö
 - 4.2 VST ry:n strategiset kumppanuudet
 - 4.3 Kohti ketterää rakenteellista kehittämistä
5. Hallinto, jäsenet ja talous

0. Kooste Vapaa Sivistystyö ry (VST), sammanfattning Fritt Bildningsarbete rf (FBA)

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävä kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Vuosi 2024 oli haasteellinen vapaan sivistystyön kannalta ainakin kolmesta eri näkökulmasta:

- valtion rahoitusta vähennettiin historiallisen suurilla leikkauksilla
- tässä haastavassa tilanteessa vapaan sivistystyön toimijat ja tutkijat pyrkivät vahvasti osoittamaan sivistystyön merkitystä ja vaikuttavuutta
- samalla vapaan sivistystyön yhteisjärjestö VST ry:n tulevaisuuden roolia ja rakennetta pohdittiin jäsenjärjestöjen kanssa

Yhteinen vaikuttamistyö näkyi poliittisten päättäjien suuntaan pyöreän pöydän tilaisuuksina ja paneelikeskusteluina vuoden aikana eduskunnassa, Sivistysviikolla, SuomiAreenassa, VST-päivillä ja ensimmäisen Sivistysbarometrin julkaisemisen yhteydessä. Sivistystyön Vapaus ja Vastuu-ohjelma tuotti Sivistysbarometrin ohella verkkojulkaisun sivistyksellisistä oikeuksista ja raportin vapaan sivistystyön indikaattoreista, E2 Tutkimus teki päättäjien haastattelututkimuksen sivistystyön merkityksestä ja tulevaisuudesta, Heljä Misukka fasilitoi työtä yhteisten vaikuttajaviestinnän kärkien kirkastamiseksi.

VST ry toimi aktiivisesti strategisten kumppaneiden ja kansallisten sekä kansainvälisten verkostojen avulla koulutuspoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen. Sivistyksen teemavuoden aikana sivistystyötä nostettiin esille pohjoismaisten kollegojen tapaamisissa, EAEA:n vuosikokouksessa ja EAEA/ICAE:n konferenssissa Helsingissä kesäkuussa 2024. Linkki: <https://peda.net/yhdistykset/vst>

- -

Det fria bildningsarbetet syftar till att utifrån principen om livslångt lärande anordna utbildning som stöder sammanhållningen och jämlikheten i samhället samt ett aktivt medborgarskap. Målet för undervisningen inom det fria bildningsarbetet är att främja individers mångsidiga utveckling, välmående och välfärd och att främja demokrati, pluralism, hållbar utveckling, kulturell mångfald och internationalism. Det fria bildningsarbetet kännetecknas av studier efter eget val, samhörighet och delaktighet.

Året 2024 var utmanande för det fria bildningsarbetet åtminstone på tre olika sätt:

- statens finansiering minskade genom historiskt stora nedskärningar
- i detta utmanande läge strävade det fria bildningsarbetets aktörer och forskare starkt att lyfta fram bildningsarbetets betydelse och inverkan

- samtidigt reflekterade medlemsorganisationerna kring den gemensamma samarbetsorganisationen FBA rf:s framtida roll och struktur

Det gemensamma påverkansarbetet blev synligt genom runda bordet-samtal och paneldebatter med politiska beslutsfattare i riksdagen, under Bildningsveckan, FinlandsArenan, FBA-dagarna och i samband med publiceringen av den första Bildningsbarometern. SVV-programmet (Bildningsarbetets Frihet och Ansvar) producerade förutom Bildningsbarometern även en webbpublikation kring kulturella rättigheter och en rapport om det fria bildningsarbetets indikatorer, E2 Forskning genomförde en intervjustudie av beslutsfattare om bildningsarbetets betydelse och framtid, och Heljä Misukka faciliterade det gemensamma arbetet för att klargöra kommunikationens kärnbudskap.

FBA rf fungerade aktivt tillsammans med sina nationella och internationella nätverk för att nå sina utbildningspolitiska mål. Under temaåret för Bildning lyftes bildningsarbetet upp i samband med nordiska kollegiala möten, under EAEA:s årsmöte och EAEA/ICAE:s konferens i Helsingfors i juni 2024. Länk: <https://peda.net/yhdistykset/vst>

1. Johdanto – sivistystyön vaikuttavuutta osoittamassa

Taustaksi: Vuoden 2023 PM Petteri Orpon johtaman Suomen hallituksen hallitusohjelmassa *Vahva ja välittävä Suomi* (VN 2023:58) esitettiin historiallisen suuria vuosittaisia leikkauksia vapaaseen sivistystyöhön, -25 milj. euroa. Menosopeutusten kokonaissumma oli merkittävästi kaventunut VM:n Julkisen talouden meno- ja rakennekartoituksessa esitettyihin lukuihin, ja leikkausten taso aleni hallitusohjelman kehyspäättöksen mukaisesti -20,5 milj. euroon vuodesta 2024 alkaen.

Valtion rahoitusta on vähennetty jo neljään otteeseen vuoden 2010 jälkeen, ja näillä on ollut heikentäviä vaikutuksia oppilaitosten toimintaedellytyksiin, oppilaitosten henkilöstömääriin sekä niiden mahdollisuuksiin kehittää koulutustarjontaa ennakoitavasti, pitkäjänteisesti ja kestävästi vastaamaan ajankohtaisiin ja tulevaisuuden sivistystarpeisiin.

Käsillä olevassa Vapaa Sivistystyö ry:n toimintakertomuksessa arvioidaan vuoden 2024 toimintasuunnitelmassa olevien tavoitteiden toteutumista, huomioiden valtion leikkausten johdosta muuttuvan taloustilanteen reunaehdot ja realiteetit.

Yhtenä keskeisenä johtopäätöksenä laajalla VST-kentällä voidaan pitää yhteinen pyrkimys osoittaa vapaan sivistystyön merkitystä ja vaikuttavuutta tutkimuksen, selvitysten ja erilaisten indikaattoreiden avulla. Toimintavuoden 2024 aikana VST ry ja SVV-yhteistyöohjelma tuottivat varsin runsaasti uusia näkökulmia vapaan sivistystyön vaikuttavuuden osoittamiseen.

Toisena keskeisenä johtopäätöksenä voidaan nähdä panostukset vaikuttajaviestintään ja keskustelut yhteisen rakenteellisen kehittämisen tarpeesta. Nämä panostukset ja keskustelut

jatkuvat varmasti lähiaikoina, kun tulossa on valtiontalouden puoliväliriihi jo huhtikuussa 2025 tilanteessa, jossa Suomen talouden näkymät eivät vielä ole oleellisesti parantuneet.

Vuoden 2024 käynnistettiin keskustelua VST ry:n rakenteellisen kehittämisen tarpeesta muuttuneessa geopolitiikan ja talouden tilanteessa. Rakenteellista kehittämistä kannattaa tehdä proaktiivisesti ennakoimalla tulevaa, ei odottamalla ylhäältä tulevaa poliittista ohjausta passiivisella asenteella.

Kolmantena keskeisenä johtopäätöksenä voidaan todeta vapaan sivistystyön lain tarkoituksopykälän hengen mukaisesti:

VST ry:n rakenteellinen kehittäminen on yhdenvertaisuuden ja yhteisöllisyyden rakentamisen kehittämistä.

2. Yhteisvaikuttaminen ekososiaalisesti kestäväen sivistystyön suuntaan

2a. Suomen hallitusohjelman rahoitusleikkaukset ja vaikuttamistoiminta

VST ry otti vuoden 2024 aikana kantaa keskeisiin valtionrahoitusta koskeviin asiakirjoihin:

- Valtioneuvoston selonteko Julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025-2028 (VNS 2/2024 vp) sekä
- Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025 (HE 109/2024 vp)

Julkisen talouden suunnitelman 2025-2028 asiakirjasta todettiin seuraavasti:

Vapaan sivistystyön rahoituskehiksen tulee olla ennakoitava, pitkäjänteinen ja kestäväällä pohjalla. Nykyisen hallitusohjelman kehyspäätöksen mukaiset 20,5 milj. € leikkaukset on jo toteutettu kuluva vuodesta alkaen. Syksyn 2023 budjettiriihen yhteydessä tehdyssä päätöksessä on kirjaus, jossa kesäyliopistoille kohdistetaan vuosittain lisäleikkauksia 200 000 euron edestä vuodesta 2025 lähtien – nämä lisäleikkaukset tulisi poistaa kehyksestä. Toteuma: kesäyliopistoihin suunniteltu lisäleikkaus peruttiin vuoden 2025 talousarviossa.

JTS:n 2025-2028 mukaan OKM:n valtionavustusten tasoa alennetaan vuonna 2025 yhteensä 75 miljoonaa euroa ja vuodesta 2026 lukien 150 miljoonaa euroa. VST ry kantaa huolta suurista määrärahavähennyksistä, jotka toteutuessaan heikentävät oppilaitosten ylläpitäjien toimintaedellytyksiä ja koulutuksellista yhdenvertaisuutta. Esimerkiksi vapaan sivistystyön opinto-seteliavustuksilla koulutusta voidaan kohdentaa alhaisen pohjakoulutuksen omaaville ja työttömille lisäen koulutuksen saavutettavuutta ja osaavan työvoiman saatavuutta.

HE-asiakirjasta eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025 lausuttiin näin:

Vapaa sivistystyö näkee myönteisenä asiana ettei valtion talousarviossa esitetä lisäleikkauksia valtionosuuksiin. Lisäleikkaukset olisivat rapauttaneet suomalaisen sivistystyön rakenteita, kun jo toteutetut historiallisen suuret leikkaukset (-20,5 M€) vuosittain ovat haastavat suhteessa talousarvion yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteeseen, jossa vapaan sivistystyön perusta säilyy vahvana ja toimintakykyisenä.

Vapaa sivistystyö on huolestunut vapaan sivistystyön pedagogisen henkilökunnan OPH:n rahoittamien täydennyskoulutusten rajuista leikkauksista hallituksen talousarviossa. Tällä hetkellä ollaan leikkaamassa Opetushallitukselta ja aluehallintovirastoilta yhteensä noin 15 miljoonaa euroa. Kun samalla on poistettu aikuiskoulutustukea, vähennetään oleellisesti pedagogisen henkilökunnan mahdollisuudet osaamisen päivittämiseksi. Ajatus siitä, että koulutuksen järjestäjä tai ylläpitäjä rahoittaisi henkilökunnan pedagogisen osaamisen jatkuvaa kehittämistä johtaa osaamisen kehittämisen eriarvoisuuteen ja siten lyhytnäköiseen koulutuspolitiikkaan.

2b. Sivistystyön yhteiset koulutuspoliittiset linjaukset ja niiden toteuma

VST ry:n yhteiset koulutuspoliittiset linjaukset vuonna 2024 seurasivat pitkälti yhdistyksen toimintasuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä. Tässä arvioidaan tavoitteiden toteutumista vuoden 2024 aikana:

Yhteinen vaikuttamistyö keskittyy perus- ja uusien tehtävien sekä vaikuttavuuden vahvistamiseen

VST ry vaikutti seuraavilla toimenpiteillä vuonna 2024:

- *OKM:n tilasto- ja tietopohjan kehittämisryhmän hyväksytyjä muutoksia hyödynnetään valtakunnallisesti vuodesta 2024 eteenpäin.*
Toteuma: OKM:n kutsuma Vapaan sivistystyön vaikuttavuuden ja tietopohjan kehittämisverkosto (VATI) piti kaksi kokousta, jossa keskustelussa keväällä Paula Alasen tekemän Indikaattoriselvityksen suositukset ja valtionosuusjärjestelmän uudistukset sekä syksyllä nuorisotilastojen, urheilupuistojen SROI-vaikuttavuusarviointi, taiteen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen indikaattorit ja mittarit. Aineistot toimivat inspiraation lähteenä ja rohkaisivat vapaan sivistystyön omien indikaattoreiden ja mittarien toteuttamiseen.
- *SVV-ohjelman tuottama tutkimusselvitys vapaan sivistystyön yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta hyödynnetään yhteisessä vaikuttamistyössä.*
Toteuma: Paula Alasen kirjoittama *Vapaan sivistystyön vaikuttavuuden indikaattorit – selvitys kehittämistyön taustaksi* valmistui keväällä 2024, ja selvityksen suositukset ovat toimineet tausta-aineistona lausunnoissa sekä ketterän rakenteellisen kehittämisen keskusteluissa. Lisäksi Indikaattoriselvitys on otettu mukaan Karvin tulevan vapaan sivistystyön arvioinnin 2025-2026 lähdeaineistoksi.
- *Selvityksen perusteella VST ry järjestää Pyöreän pöydän keskusteluja OKM:n, poliittisten päättäjien ja muiden sidosryhmien kanssa.*
Toteuma: VST ry on järjestänyt useita pyöreän pöydän keskusteluja vuoden 2024 aikana

- * *kabinettikeskustelu* edustaja Mikko Ollikaisen (Rkp) kanssa 13.3.2024,
- * *Sivistysviikon politiikkapaneeli* 6.5.2024 jossa mukana fasilitaattorina toimi FT Pekka Sauri ja kansanedustajat Sara Seppänen (PS), Nasima Razmyar (SDP), Karina Jutila (E2-tutkimuksen toimitusjohtaja) sekä Björn Wallén (VST ry pj),
- * *Suomi Areenan paneelikeskustelu Sivistystyö tulevaisuuden tekijänä* 26.6.2024 Karina Jutilan (E2 Tutkimus) moderoimana, mukana Peter Gabrielsson (Urheiluopistot ry pj), Heikki Kuutti Uusitalo (Sivistysala ry), Kia Kourujärvi (opiskelija Porin kansalaisopisto sekä Heikki Tulkki (OPH).

SuomiAreena-keskustelu 26.6.2024 Porissa: Karina Jutila, Heikki Tulkki, Peter Gabrielsson, Kia Kourujärvi, Heikki Kuutti Uusitalo.

- * *Vaikuttajapaneeli* VST-päivillä Helsingissä 30.8.2024, jossa mukana panelistit Eva Biaudet, kansanedustaja (RKP), Natalie Gerbert, johtaja Monika-naiset (ETNO), Mari Holopainen, tutkija-opettaja Aalto-yliopisto, kaupunginvaltuutettu (Vihreät), Heljä Misukka, johtaja-yrittäjä (LovEdu), Taina Vallander, yhteiskuntavaikuttamisen johtaja (STTK). Vaikuttajapaneelin moderaattorina toimi Vapaa Sivistystyö ry:n puheenjohtaja Björn Wallén.

- * *Pyöreän pöydän keskustelu* opetusministeri Anders Adlercreutzin (Rkp) ja hänen esikuntansa kanssa 8.10.2024.

* *Toteutetaan vapaan sivistystyön tilaa ja tulevaisuutta kuvaava Sivistysbarometri 2024 selkeillä indikaattoreilla ja mittareilla.* Toteuma: Sivistysbarometri toteutettiin E2 Tutkimuksen kanssa kesällä 2024 ja barometrin julkistamistilaisuus pidettiin 7.11 Pikku parlamentissa, jonka ohjelmassa mukana E2 Tutkimuksen toimitusjohtaja Karina Jutilan Sivistysbarometrin tulosten esittely, Vaikuttajapaneeli, jossa keskustelua Sivistysbarometrin keskeisistä tuloksista - mukana *Karina Jutila*, kansanedustajat *Mikko Ollikainen* (RKP), *Eeva-Johanna Eloranta* (SDP), *Hanna Kosonen* (Keskusta) ja *Oskari Valtola* (Kokoomus). Keskustelun moderaattoreina toimivat VST ry:n varapuheenjohtajat *Jaana Nuottanen* ja *Tytti Pantsar*. Julkistamistilaisuuden yhteydessä Sivistysbarometrin tiedote sai 24 mediaosuutta, mm. HS, Yle Radio Suomen keskustelu Karina Jutilan ja Björn Wallénin kanssa, Ilta-Sanomat, Maaseudun Tulevaisuus, Demokraatti sekä useimmissa maakuntalehdissä. Linkki Sivistysbarometriin: <https://tinyurl.com/6rfxpy8a>

- * *Vapaa sivistystyö osoittaa valmiutensa ottaa vastaan uusia yhteiskunnallisia tehtäviä koulutus- ja sivistystarpeiden mukaan.* Toteuma: Tämä toimenpide ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

* *Vapaan sivistystyön toimintamalleja ja rahoitusta kehitetään resurssiviisaasti. Toteuma: VST ry:n keskusteluissa menosopeutukset ja rahoitus edellä-argumentointi ovat olleet keskiössä. Tuloksien arviointia voidaan tehdä vasta pidemmällä aikajänteellä.*

2.2.2 Kohti ekososiaalisesti kestävästä vapaasta sivistystyöstä

VST ry vaikutti seuraavilla toimenpiteillä vuonna 2024:

- *Taloudellinen kestävyys: Vapaassa sivistystyössä tarvitaan entistä parempaa kykyä ennakointiin, johon liittyy vapaan sivistystyön toimijoiden riskianalyysit, skenaariot sekä osaamis- ja sivistystarpeiden ennakointia. Erityyppiset vaikuttavuustutkimukset tukevat tätä kehittämistyötä. Toteuma: VST ry:n rakennekeskusteluissa vuoden 2024 aikana on viitattu taloudellisen kestävyuden näkökulmiin esim. skenaariotyöskentelyssä, johon myös liittyy riskien arviointia (ks. luku 4.3).*
- *Sosiaalinen kestävyys: Vapaan sivistystyön valtakunnallista verkostoa hyödynnetään aiempaa tehokkaammin koulutuksen saavutettavuuden ja tasa-arvon edistämiseksi sekä sivistyksellisten oikeuksien toteutumisessa. Toteuma: VST ry:n vuoden lausunnoissa on viitattu saavutettavuuden ja tasa-arvon argumentteihin sekä sivistyksellisten oikeuksien näkökulmiin, joita on nostettu esille laajasti SVV-yhteistyöohjelman toteuttamassa verkkojulkaisussa keväällä 2024.*
- *Ekologinen kestävyys: Kestävä kehitys ja ekososiaalinen sivistys valtavirtaistetaan järjestöissä ja oppilaitoksissa sertifiointijärjestelmän avulla, jotta Agenda 2030-kestävyystavoitteet otetaan kokonaisvaltaisesti huomioon. Toteuma: VST ry:n toiminnassa ja lähes kaikissa jäsenjärjestöissä kestävä kehityksen toimenpiteitä, hankkeita ja koulutuksia on aloitettu ja toteutettu vuoden 2024 aikana. Vuonna 2025 OPH toteuttaa Rilli Lappalaisen toimesta Kestävä kehityksen tila vapaassa sivistystyössä-selvityksen, jolloin saamme tarkemman tilannekuvan ja tilastoa eri kestävyysparametrien toteutumisesta. Tytti Pantsar ja Pirjo Aunesluoma valittiin VST ry:n edustajiksi OPH:n selvityksen ohjausryhmään. Lisäksi VST ry on ollut mukana toteuttamassa täydennyskoulutusta Planetaarisuus vapaan sivistystyön opetuksessa ja arjessa syksyllä 2024 Etelä-Suomessa (ks. luku 4.2).*

2.2.3 Kotoutuminen ja kotoutumiskoulutukset

VST ry vaikutti seuraavilla toimenpiteillä vuonna 2024:

- *Vahvistetaan vapaan sivistystyön oppilaitosten roolia kotoutumisen edistämiseksi kokonaisuutena, kun maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyt koulutuksen valtionosuusrahoitus on erotettu omaksi kokonaisuudekseen vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmässä. VST ry näkee kotoutumiskoulutusten mahdollinen siirtyminen TEM:n hallinonalalle ongelmallisena, sillä aikuiskoulutuksen toiminta ja oppilaitosten vahva koulutusosaaminen liittyvät läheisesti OKM:n toimialaan. Toteuma: TEM oli 20.8.2024 asettanut työryhmän kotoutumispalveluiden uudistamiseksi, jossa ”järjestelmän tehostamiseksi ja yksinkertaistamiseksi sekä maahanmuuttajien*

työllisyyden lisäämiseksi uudistuksessa määritellään kotoutumiskoulutuksen tavoitteet, sisältö ja seuranta sekä kootaan rahoitus yhteen kanavaan. Uudistus on toteuttajaneutraali, kunta voi hankkia kotoutumiskoulutusta tarkoituksenmukaiseksi katsomaltaan taholta, ml. yksityiset palveluntuottajat, oppilaitokset ja vapaan sivistyksen toimijat.”

Lisäksi uudistukselle on asetettu 15 miljoonan euron säästöedellytys, joka kohdistuu hallitusohjelman mukaisesti vuodesta 2027 alkaen työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön koulutuksen rahoitukseen. Hallinnollinen siirtyminen OKM:n koulutustehtävästä TEM:n ohjaamaan yhteen kanavaan nähtiin useimmissa VST ry:n jäsenjärjestöissä ongelmallisena ennakoivan ja kestäväen rahoitusohjan näkökulmasta.

2.3 Sivistyksen teemavuoden tapahtumat

Suomen vanhin sivistysjärjestö Kansanvalistusseura sr (Folkupplysningssällskapet, Finnish Lifelong Learning Foundation) perustettiin 1874 ja täytti siten kunnioittavat 150 vuotta. Tästä syystä Opetus- ja kulttuuriministeriö nimesi vuoden 2024 Sivistyksen teemavuodeksi. Vuoden 2024 aikana oli mahdollista järjestää monenlaisia alueellisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä tapahtumia liittyen teemavuoden kuuteen teemaan:

- kestävä tulevaisuus
- monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja uussuomalaisuus
- kulttuuri ja taide sivistyksen edelläkävijänä
- tieteestä sivistykseksi
- lukutaito ja dialogi
- elinikäinen oppiminen ja sivistys

VST ry osallistui Sivistyksen teemavuoteen liittyen EAEA:n ja ICAE:n tilaisuuksiin kesäkuussa 2024 Helsingissä, ks. luku 4.1. Kvs-säätiö koordinoi ja VST ry on molemmissa kansainvälisissä järjestöissä jäsen – teemavuosi tarjosi siten VST ry:n jäsenjärjestöille poikkeuksellisen hyvät mahdollisuudet verkostoitumiseen kansainvälisesti. Kansallisella tasolla VST ry toteutti muualla mainitut vapaan sivistystyön vaikuttavuuteen ja näkyvyyteen kytkeytyneet selvitykset, keskustelutilaisuudet ja Sivistysbarometri 2024 – lanseerauksella.

- VST ry toteutti Kvs-säätiön koordinoiman Sivistysviikon aikana *Politiikkapaneelin* 6.5.2024 teemalla *Miten edistetään yhteiskunnallista keskustelukulttuuria sivistyksen voimalla?*, jossa mukana fasilitaattorina toimi FT Pekka Sauri ja paneelissa kansanedustajat Sara Seppänen (PS) ja Nasima Razmyar (SDP), Karina Jutila (E2-tutkimuksen toimitusjohtaja) sekä Björn Wallén (VST ry pj). Tilaisuuteen osallistui 35 henkilöä Teamsin välityksellä. Lisäksi VST ry:n puheenjohtaja Björn Wallén osallistui aktiivisesti Kvs-säätiön juhlatöimikunnan toimintaan juhluvuoden aikana.
- VST ry ja SVV-yhteistyöohjelma olivat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa *valtakunnallisia VST-päiviä 29-30.8.2024 Helsingin aikuisopistolla* yhteistyössä Aktiivi-instituutin, Opintokeskukset ry:n ja Aluehallintoviraston kanssa. VST-päivien teemana oli *Vapaan sivistystyön monimuotoisuus yhteiskunnallisena voimavarana*. Ohjelmassa oli

kolme key-note puhujaa seuraavilla otsikoilla: Åbo Akademin kasvatustieteen prof. Petri Salo, Merkityksellistä sivistystyötä?, Turun yliopiston tutkijatohtori Iina Järvinen, Oikeus vapaan sivistystyön ohjaajana, sekä Helsingin yliopiston vanhempi yliopistolehtori KT Hannele Cantell, Ekososiaalinen sivistys ja monimuotoisuus oppilaitosten arjessa. Päivillä järjestettiin 10 työpajaa sekä Vaikuttajapaneelikeskustelu (ks. luku 2.2.1). VST-päiviin osallistui 130 henkilöä.

- *VST-foorumi järjestettiin 25.11.2024 #Kestävyystalkoot-teemalla*, jossa kolme key-note esitystä: Niukkuuden ajan uudistava sivistystyö – minkälaista talousajattelua tarvitaan kestävyysmurroksen keskellä? Lassi Linnanen, Kestävyyspaneelin puheenjohtaja, prof. LUT-yliopisto, Mielihyvää ja hyvinvointia kestävyyskulttuurin rakentamiseen. Saara Lilja, MMT, FM, Emergenssi Oy:n toimitusjohtaja, Ekososiaalinen sivistystyö toivon herättäjänä. Hannele Cantell, KT, FM, vanhempi yliopistonlehtori Kasvatustieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto. Tilaisuuteen osallistui 40 henkilöä Teamsin välityksellä.

3. Yhteisvaikuttaminen kohti tunnistettua ja tunnustettua sivistystyötä

3.1 Vaikuttajaviestinnän uusi suunnitelma ja viestintäryhmä

VST ry:n hallitus antoi vuoden alussa toimeksiannon LovEdun Hilja Misukalle toteuttaa vaikuttamisviestinnän työpajan ja suunnitelman yhteistyössä VST ry:n hallituksen kanssa. Työpaja toteutettiin 27.2.2024 teemalla *Mikä puhuttelee päättäjiä?*, jonka jälkeen Misukka kokosi Vaikuttajaviestinnän suunnitelman, jonka tarkoituksena oli:

1. kehittää ja tukea edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä
2. sanoittaa tavoitteita ja päättäjille suunnattuja ydinviestejä
3. kirjata vaikuttajaviestinnän keinot ja toimenpiteet pitkällä aikavälillä
4. aikatauluttaa vaikuttajaviestintää ja siten varmistaa vaikuttamistyön oikea-aikaisuus ja suunnitelmallisuus
5. kirjata eri toimijoiden roolit ja keskinäinen työnjako

Vaikuttajaviestinnän suunnitelmassa kirjattiin pääviestit päättäjille seuraavasti:

Vapaa sivistystyö on kustannustehokas ja ketterä tapa nostaa kaikenikäisten osaamistasoa ja hyvinvointia.

1. Kansalaisopistot, kansanopistot, kesäyliopistot, opintokeskukset ja urheiluopistot ovat moderneja, nykypäivän haasteisiin vastaavia oppilaitoksia suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Kullakin oppilaitosmuodolla on vahvat perinteet ja omat lakisääteiset tehtävänsä, vaikka niitä kutsutaan yhteisellä termillä ”vapaa sivistystyö” (VST). 300 oppilaitosta tarjoaa vuosittain yli miljoonalle oppijalle koulutusta. Ominaista vapaalle sivistystyölle on omaehtoisuus, osallisuus, yhteisöllisyys ja aktiivisen kansalaisuuden tukeminen, jotka kaikki lisäävät oppijan hyvinvointia ja kyvykkyyksiä.
2. VST haluaa tarjota ratkaisuja esille nouseviin koulutuksen haasteisiin ketterällä ja kysyntälähtöisellä asenteella. Yhteiskunnan kannalta se on kustannustehokas tapa nostaa kaiken ikäisten osaamistasoa, tukea työllistymistä ja hyvinvointia sekä

ennaltaehkäistä pudokkuutta, syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Demokratiataidot, kestävä elämäntapa, maahanmuuttajien kotoutuminen, digitalisaatiotaidot sekä kriisinkestävyys ovat esimerkkejä viime vuosina korostuneista ajankohtaisista koulutusteemoista.

3. VST:hen kohdistetut 20,5 miljoonan euron leikkaukset heikentävät koulutuksen saavutettavuutta vähävaraisilta, vähentävät järjestö- ja vapaaehtoistoimijoiden koulutusta sekä vaikeuttavat työikäisten kouluttautumista. Kurssimaksujen nousu suosii hyväosaisia ja koulutus kasautuu entisestään jo hyvin koulutetuille. Pitkällä aikavälillä rahoitustaso on nostettava leikkauksia edeltäneelle tasolle.

Vaikuttajaviestinnän suunnitelmassa tunnistettiin seuraavat tahot:

- *Päätäjät ja asioiden valmistelijat, jotka keskeisiä vaikutettavia tahoja:* Ministerit (OKM, VM), heidän kabinettinsa (erityisavustajat, valtiosihteerit), sivistysasioita käsittelevä ministeriryhmä, sivistysvaliokunnan jäsenet, valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaoston jäsenet, ministeriöiden lakeja ja talousarvioesityksiä valmistelevat virkamiehet.
- *Tahot, jotka ovat vaikuttamassa välillisesti asioihin, mutta eivät suoranaisesti päättä niistä:* Kansanedustajat, jotka aktiivisesti kiinnostuneita sivistysasioista, alumnikansanedustajat ja -puolueväki (ovat olleet esim. töissä tai opiskelleet vst:ssä), kansanedustajien avustajat sekä järjestöt, joilla on intressiä vaikuttaa samaan suuntaan ja joilla on asemansa puolesta vaikutusvaltaa (esim. Kuntaliitto, OAJ, Sivista).
- *Tahot, jotka voivat halutessaan vaikuttaa asiaan:* toimittajat, mielipidevaikuttajat (ml. influencersit ja julkisuuden henkilöt), tutkijat, henkilökohtaista vaikutusvaltaa omaavat (kuten yritysjohtajat), järjestöt, joilla on vahva asema yhteiskunnassa ja jotka hyötyvät vst:stä (esim. opintokeskusten jäsenjärjestöt SPR, MLL, Mieli ry jne.), oppilaitosten sijaintikunnat.

Keskeisimpänä kohteena ovat päättäjät, jotka kaikki on kontaktoitava ja heihin on ylläpidettävä hyviä yhteistyösuhteita jatkuvasti. Hyvä on myös ennakoita, ketkä ovat tulevaisuuden päättäjiä.

VST ry:n hallitus nimesi Heljä Misukan taustatyön jatkoksi VST-vaikuttamisviestinnän työryhmän, jonka puheenjohtajana toimi Suomen Kesäyliopistot ry:n toiminnanjohtaja Tuija Österman ja jäsenenä VST-keskusjärjestöjen viestinnästä vastaavat henkilöt. Pj Björn Wallén osallistui myös osittain työryhmän kokouksiin, jossa suunniteltiin Suomi Areena-keskustelun viestintäkampanjaa ja VST ry:n toripaikalla tapahtuvaa toimintaa. Tuloksena syntyi *Mitä sivistys merkitsee sinulle* – tehtävä kankaalle, johon tuli noin 150 sivistyksen kirjausta kaikenikäisiltä kansalaisilta. Syksyllä VST-vaikuttajaviestintäryhmä oli aktiivinen Sivistysbarometrin julkaisutilaisuuden ja E2 Tutkimuksen kokoaman tiedotteen jakamisessa laajasti median ja some:n eri kanavilla.

3.2 Sivistystyön Vapaus ja Vastuu-yhteistyöohjelma

Tavoitteet ja yhteistyöryhmä

Sivistystyön Vapaus ja Vastuu (SVV) on vuonna 2011 käynnistetty vapaan sivistystyön tutkimuksen yhteistyöohjelma. Sen tavoitteena on vapaaseen sivistystyöhön (vst) liittyvän tutkimuksen ja sen hyödyntämisen edistäminen. Tähän pyritään tutkijoiden sekä muiden vst:n toimijoiden (organisaatiot, koulutuksen suunnittelijat ja toteuttajat, hallinnon eri tasot ja päättäjät, muut sidosryhmät) yhteistyötä ja vuorovaikutusta vahvistamalla sekä vst-tutkimuksen näkyvyyttä lisäämällä. Ohjelmasta vastaavat Vapaa Sivistystyö ry (VST ry), Tampereen ja Itä-Suomen yliopistot sekä Åbo Akademi. Yhteistyöohjelman tavoitteena on, että:

- vst näkyy yliopistojen kasvatustieteiden (erit. aikuiskasvatus) opetussuunnitelmissa ja eri tieteenaloilla tehtävässä tutkimuksessa, mukaan lukien opinnäytetyöt.
- vst:tä koskeva tutkimustieto on helposti saatavilla ja sitä voidaan hyödyntää vst:n kehittämisessä ja alan edunvalvonnassa.
- opetushallinto ja vst:n päätöksentekijät saavat säännöllisesti tietoa alan tuoreesta tutkimuksesta.
- tutkijoiden, opetushallinnon, päätöksentekijöiden ja vst-kentän toimijoiden yhteistyö ja vuorovaikutus vahvistuvat.
- vst:n tutkimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja näkyvyys vahvistuvat.
- vst:tä koskeva tutkimustietoon perustuva päätöksenteko ja kehittämistoiminta vahvistuvat.

Vuonna 2024 SVV-ryhmän jäseniä olivat Björn Wallén (VST ry:n ja SVV:n puheenjohtaja), Jenni Pätäri (SVV-koordinaattori, väitöskirjatutkija TAU), Hanna Toiviainen (professori, TAU), Jyri Manninen (professori, UEF), Petri Salo (professori, ÅA), Kukka-Maaria Vuorikoski (asiantuntija, Opintokeskukset ry), Leea Keto (Kansalaisopistojen liitto KoL, rehtori Järvilakeuden kansalaisopisto), Satu Heimo (väitöskirjatutkija, ÅA) sekä Annika Pastuhov (tutkijatohtori, yliopistonlehtori, ÅA). Vuonna 2024 SVV-ryhmää vahvistettiin uusilla jäsenillä: kesäkuussa ryhmään liittyi Juha Suoranta (professori, TAU) ja syyskuussa Paula Alanen (tutkija, TAU; tutkimuspäällikkö Silta-Valmennusyhdistys) sekä Sari Keskimaa (apulaisrehtori, Haapaveden opisto).

Vuonna 2024 vapaaseen sivistystyöhön kohdistuneet historiallisen suuret rahoitusleikkaukset korostivat tutkimusyhteistyön merkitystä, mutta myös haastoivat sen kehittämistä edunvalvonnan vaatiessa vst-toimijoiden huomion. Noudatimme toiminnassamme vuonna 2023 laadittua toimintasuunnitelmaa 2023-2024 sekä vuonna 2022 laadittua viestintäsuunnitelmaa. Viestintää pyrittiin kohdentamaan entistä paremmin eri kohderyhmille. Pääviestintäkanavat olivat verkkosivu (www.vapausjavastuu.fi), X-tili @SVastuu, Vapaa sivistystyö -Facebook-ryhmä sekä uutiskirje, jota jaettiin noin kerran kuukaudessa. Lokakuussa 2024 sähköpostilistalla on 138 jäsentä. Viestinnässä jaettiin tuoretta tutkimustietoa sekä tietoa alan tutkimustapahtumista.

Yhteistyöryhmä on kokoustanut vuonna 2024 yhteensä viisi kertaa (13.3.; 23.5.; 28.8.; 8.10; 4.12.2024). Kokouksia on pidetty vaihtelevasti Teamsissa, kasvokkain ja/tai hybridinä.

Tutkimustyöpajat ja seminaarit

SVV-yhteistyöohjelman tutkimusyhteistyön edistämiseen on vuoden aikana toteutettu yhteensä viisi tutkimustyöpajaa:

- *Aikuiskasvatuksen tutkimuspäivillä* (AITU) 8.–9.2.24 Helsingin yliopistossa, teemaryhmä Aikuisten sivistävät käytännöt, vetäjänä Jyri Manninen.
- *Vapaan sivistystyön päivillä* Helsingin Aikuisopistolla 29.8.24 tutkimustyöpaja, joka toi yhteen vst-tutkijoita, opinnäytteiden tekijöitä sekä muita alan toimijoita. Vetäjinä Annika Pastuhov ja Jenni Pätäri. Minun vapaa sivistystyöni-työpaja pidettiin myös VST-päivien aikana, vetäjinä Anna Kirstinä, Tiia Kontkanen ja Björn Wallén.
- *Indikaattorityöpaja* Vapaan sivistystyön päivillä Helsingissä Aikuisopistolla 30.8.24. Vetäjät: Paula Alanen, Jenni Pätäri.
- *Perspectives on history and societal effectiveness of Nordic liberal adult education*. Nordplus-hankkeeseen pohjautunut Aikuiskasvatuksen tutkimuspäivien esiseminaari 7.2.24 Helsingin yliopistolla. Vetäjinä Kukka-Maaria Vuorikoski, Satu Heimo.
- *Sivistyksen kentät liikkeessä – miten tukea oppimista kestävyysmurroksessa?* Paneelikeskustelu ja erätaukokeskustelu. Aikuiskasvatuksen tutkimuspäivien esiseminaari 7.2.24 Helsingin yliopistolla. Vetäjät: Annika Pastuhov ja Johanna Kallio.

Lisäksi SVV-yhteistyöohjelma järjesti *Tutkimuksen ja tutkimusyhteistyön kehittämisseminaarin* Vapaan sivistystyön päivillä Helsingissä Aikuisopistolla 28.8. 24. Järjestävään työryhmään kuuluivat Jyri Manninen (Itä-Suomen yliopisto), Petri Salo (Åbo Akademi), Juha Suoranta (Tampereen yliopisto), Annika Pastuhov (Åbo Akademi), Björn Wallén (VSTry) ja Jenni Pätäri (SVV-ohjelma). Tutkimuksen ja tutkimusyhteistyön kehittämisseminaari oli jatkoa lisämessä vuonna 2022 järjestetyille ideariihelle sekä Vaasassa 2023 järjestetyille strategiatyöpajalle. Seminaarissa kokosimme alan tutkimusta, tarkastelimme sitä Vaasassa työstetyn matriisin avulla sekä tunnistamme tutkimusaukkoja ja kehittämistarpeita. Ohjelmaan sisältyi alustus- ja kommenttipuheenvuoroja sekä porinaryhmiä. Työskentelyn pohjalta on tarkoitus muotoilla yhteinen tutkimushanke, jossa kehitetään myös toimialan tutkimusyhteistyötä.

Julkaisut ja selvitykset

Sivistykselliset oikeudet ja vapaa sivistystyö -julkaisusarjan (toim. Iina Järvinen, Jenni Pätäri & Björn Wallén) tekstit ilmestyivät Sivistyksen juhluvuoden aikana keväällä 2024. Monitieteisen kokonaisuuden artikkelit toivat yhteen kasvatus-, valtio-, yhteiskunta- ja hallintotieteiden, sosiaali- ja julkisoikeuden sekä filosofian asiantuntijoita. Sarjan tekstejä läpäisevät kysymykset olivat:

- Mitä ovat sivistykselliset oikeudet ja vst:n merkitys, rooli ja asema niiden turvaajana.
- Voiko sivistyksellisen oikeuden käsite lujittaa vst:n asemaa ja sen osoittamista yhteiskunnallisesti?
- Rahoituspäätösten vaikutukset perusoikeuksien (ml. sivistyksellisten oikeuksien) toteutumiseen.

Sarjassa ilmestyivät seuraavat tekstit:

1. Sivistyksellisiä oikeuksia, arvoja ja käytäntöjä – avauksia vapaaseen sivistystyöhön. Iina Järvinen & Jenni Pätäri.
2. Riittävää ja kohtuullista? Julkisen vallan vastuu vapaassa sivistystyössä. Iina Järvinen.
3. Vapaa sivistystyö julkisena tilana ja sivistyksellisten oikeuksien turvaajana. Ari Sivenius & Jenni Pätäri.
4. Perhetaustan ja ikäkohortin vaikutus sivistyksen eri muotojen painottumiseen. Jussi Westinen & Sakari Sandqvist.
5. Inklusio taiteen perusopetuksessa ja vapaan sivistystyön taideopetuksessa. Pauli Rautiainen & Tuulikki Laes.
6. Kesäyliopistot sivistyksellisten oikeuksien turvaajana 2000-luvun hallitusohjelmien ja talousarvioesitysten marginaalissa. Raija Meriläinen.
7. Sivistys luo vaurautta ja vauraus sivistystä – sivistyksellisten oikeuksien puolustus. Terve raha -työryhmä. Johannes Kananen, Toni Kellinsalmi, Päivi Pöyhönen, Kimmo Sarekoski & Tuulikki Sarekoski.
8. Tietoisku sivistyksellisiä oikeuksia koskevasta keskeisestä sääntelystä ja sopimuksista. Björn Wallén.
9. Opintopiiri elää ajassa sivistyksellisten oikeuksien ja ekososiaalisen sivistyksen mahdollistajana. Anna Kirstinä, Tiia Kontkanen & Satu Heimo.
10. Mikä on vapaan sivistystyön merkitys sivistyksellisten oikeuksien turvaajana tässä ajassa? Iina Järvinen & Jenni Pätäri.

Vapaan sivistystyön vaikuttavuuden indikaattorit: selvitys kehittämistyön taustaksi. Paula Alasen laatima selvitys julkaistiin kesäkuussa. Myöhemmin lisättiin Suomen Kesäyliopistot ry:n tiedonanto. Luvun sisällön toimittamisesta vastaa koordinaattori ja se on tehty yhteistyössä Paula Alasen kanssa. Selvitys kuvaa kansainvälisiä ja kansallisia indikaattoreita, niiden hyödyntämää dataa ja datan keruutapoja sekä niiden soveltuvuutta vst:n vaikuttavuuden mittaamiseen. Lisäksi selvitys kartoittaa vst:n toimijoiden omassa toiminnassaan käyttämiä vaikuttavuuden mittareita. Mittareita kartoitetaan vst-keskusjärjestöjen avulla.

Vapaan sivistystyön tulevaisuuden yhteiskunnallinen merkitys vaikuttajien näkökulmasta. SVV-yhteistyöohjelma ja VST ry toteutti yhteistyössä E2 Tutkimuksen kanssa selvityksen, joka kartoittaa vst:n yhteiskunnallista merkitystä tulevaisuuden näkökulmasta. E2 Tutkimuksesta selvityksen toteuttivat Aino Heikkilä, Jenni Simonen ja Karina Jutila. Selvitystä varten E2 Tutkimus haastatteli helmi-maaliskuun 2024 aikana 11 päättäjää ja asiantuntijaa. Päättäjien joukossa on edustajia sekä hallitus- että oppositiopuolueista. Selvitys tuotti vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Mikä on vapaan sivistystyön oppilaitosten merkitys ja vaikuttavuus suomalaisen yhteiskunnan ja koulutusjärjestelmän näkökulmasta?
- Mikä on vapaan sivistystyön oppilaitosten merkitys elinikäisen oppimisen näkökulmasta?
- Mitkä ovat vapaan sivistystyön oppilaitosten tulevaisuuden tehtäviä yhteiskunnallisesti ja koulutusjärjestelmän näkökulmasta?

Sivistysbarometri 2024. Tutkimus liittyi vuonna 2023 avattuun keskusteluun Sivistysbarometrin toteuttamisesta sekä Sivistyksen teemavuoteen, jonka aikana on haluttu nostaa esille vst:n yhteiskunnallista tilaa ja tärkeyttä. Barometri toteutettiin VST ry:n

ehdotuksesta. E2 Tutkimus toteutti tiedonkeruun osana Manner-Suomen aikuisväestölle suunnattua laajaa kyselytutkimusta (N=1013), joka toteutettiin kesällä 2024.

National LLL Policies and Learning Cities. ASEM Lifelong Learning Hub Research Network 4 Michael Osborne (ed.). Aineistonkeruu tehtiin SVV-ryhmän organisoimana. Selonteon suomalaisesta vapaan sivistystyön lainsäädännöstä ja ohjausinstrumenteista tuotti Petra Heikkinen (asiantuntija, OKM) 02/2024. Heikkisen laatima selonteko on tarkoitus saattaa julkiseen käyttöön, sillä vastaavaa kokonaissilmäystä ei ole saatavilla.

Sidosryhmätapaamiset ja opetusyhteistyö yliopistoissa

SVV-koordinaattori on ollut aktiivinen sidosryhmien suuntaan mm. seuraavien tahojen kanssa: Opetushallinnon edustajat (OKM, OPH), Aikuiskasvatus-tiedelehti (Terhi Kouvo), Ami-säätiön tapaamiset mahdollisen tutkimushankkeen tiimoilta, yhteistyön edistäminen KVS-säätiön kanssa, jossa SVV-ryhmän vierailu tiedekeskus Sopessa. Koordinaattori oli myös mukana KoL:n Kansalaistaidot kunniaan-hankkeessa pitämässä luentoja, opintokeskus KSL:n sivistystekopalkintoraadissa ja 60-vuotisjuhlapuheen pitäjänä.

SVV-yhteistyöohjelmassa jatkui nk. työelämäyhteistyö EPALen, SKOLin ja yliopistojen kanssa. Samalla toteutettiin alueellista yhteistyötä kutsumalla mukaan paikallisia vst-asiantuntijoita. SVV-koordinaattori hallinnoi kokonaisuutta sekä johdatti vst:n teemoihin ja esitteli SVV-ohjelmaa. Työpajoja ja luentotilaisuuksia järjestettiin yliopisto-opiskelijoille Helsingin yliopistossa kurssilla *Osaamisen kehittäminen muuttuvassa työelämässä*, Turun yliopistoon koordinaattori toteutti luentotallenteen ja luentopakettiin liitettiin mukaan vst-toimijoiden ja EPALen yhteistyönä syntynyt *Opettajien päivän video*. Itä-Suomen yliopiston kanssa toteutettiin työpaja ja Aikuiskasvatuksen Tutkimusseuran (ATS) toteuttamassa yhteisopetuskokonaisuudessa vst:n esittelystä vastasivat Jyri Manninen ja Jenni Pätäri.

Toiminta vahvistaa vst:n näkyvyyttä osana yliopisto-opintoja sekä vst:n tunnettuutta laaja-alaisena yhteiskunnallisena toimintana ja työurien näkökulmasta. Tapahtumissa pohdittiin kasvatustieteellisen asiantuntemuksen merkitystä vst-tehtävissä, jonka lisäksi vst-asiantuntijavieraat kertoivat urapoluistaan ja työnsä sisällöistä.
Keskeinen kansainvälinen yhteistyö

Pohjoismainen tilastotyöryhmä: kansanopistojen ja opintokeskusten tilastokäytännöt ja kehittämistarve pohjoismaissa. Työryhmässä Malene Thogersen (DK), Gabriel Kasto (SE), Björn Wallén (FI).

Local study associations and study circles in a Nordic perspective – a mapping project. Rahoittajana Pohjoismaiden ministerineuvosto. Partnereita Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta. SVV-yhteistyöohjelmasta mukana Satu Heimo & Kukka-Maaria Vuorikoski. Tulokset julkaistiin syksyllä 2024: <https://www.vifo.dk/media/p4gmizbp/local-study-associations-and-study-circles-in-a-nordic-perspective.pdf>.

Den nordiska folkbildningens betydelser för demokrati och kulturliv. Rahoittajana Ruotsin Vetenskapsrådet. Partnereita Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta. Ohjausryhmässä Jyri Manninen, Petri Salo & Björn Wallén; johtoryhmässä Annika Pastuhov.

ESREA Policy studies in adult education (PSAE) network conference 29.2–2.3.2024. Jyri Mannisen & Kukka-Maaria Vuorikosken esitys *Policy vs. practice? Analysis of Finnish Study Centres' course provision between 2016–2021* sekä Paula Alasen esitys, joka pohjautui indikaattoriselvitykseen.

Laajempi SVV-yhteistyöohjelman toimintakertomus vuodelta 2024 on kuvattu omassa asiakirjassa. Linkki SVV-yhteistyöohjelman verkkosivuille: [Sivistystyön Vapaus ja Vastuu – Freedom and Responsibility of Liberal Adult Education](#)

3.2 Osaamispolku, PIAAC ja perustaidot

Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus eteni vuoden 2024 aikana Osaamispolku-nimikkeen alla. Osaamispolkuun kuuluvat seuraavat toimijat: Yksilö-ohjaaja-työelämän toimijat-koulutustoimijat sekä työ- ja opetushallinnon toimijat:

Mitä hyötyä ja kenelle?

Yksilö

- Hahmottaa ja tunnistaa osaamisensa, taitonsa ja mahdollisuutensa työmarkkinoilla
- Saa relevanttia työmarkkinatietoja valitsemansa tuoksi
- Löytää tietoa työmahdollisuuksista, koulutuksista ja julkisista ohjaus- ja neuvontapalveluista
- Voi ylläpitää osaamistietonsa yhdessä paikallisen ja kansainvälisen ura- ja koulutusavustajien kanssa ja jakaa tietoja esimerkiksi työnhakemuksissa sekä koulutushakuihin

Ohjaaja

- Löytää kootusti työmarkkina- ja koulutustietoja ohjaukseen
- Voi hyödyntää digitaalisia urasuunnitteluyökaluja ohjaukseen tukena

Työelämän toimijat

- Tietoa, jolla voidaan kehittää työntekijöiden osaamista sekä ennakoitua työvoiman saatavuutta
- Tietoa heikkojen osaamisen kehittämiseen liittyvistä neuvontapalveluista

Koulutustoimijat

- Pääsy työmarkkinatietoon sekä dataan, joka auttaa kehittämään ja kohdentamaan palveluja
- Mahdollistaa koulutustoimijoiden kehittämisen, kohdentamisen ja soveltamisen vastaamaan työelämän muuttuvia tarpeita

Työ- ja opetushallinnon toimijat

- Ennakointi-, koulutus- ja työmarkkinatietoja, jotka voidaan suunnitella kysyntää vastaaviksi palveluiksi
- Aidiakäyttöön otettavat palvelut yksilöille, ohjaajille ja työelämän toimijoille

Lisäksi Osaamispolku-lainsäädännön valmistelu jatkui syksyllä 2024. Hallitussihteeri Elisa Kotiniemi (OKM) on esitellyt lain valmistelua Vapaan sivistystyön YTR-kokouksessa, ja erityisen kiinnostavana oli koulutustarjonnan tietojen muodostuminen (ks. dia yllä). Tässä mainitaan vapaan sivistystyön oppivelvollisuuskoulutus sekä työvoimakoulutuksena järjestettävä kotoutumiskoulutus.

Myös omaehtoiset kotoutumiskoulutukset sisällytetään lakiin, ja vapaaehtoisesti tallennettavaan koulutustarjontaan voidaan sisällyttää kaikki vapaan sivistystyön koulutukset ja osaamismerkkit. Uuden lain on määrä astua voimaan 1.7.2025. VST ry otti kantaa lakiesitykseen lausunnossaan joulukuun lopussa.

Jotpan yleisavustuksissa oli syksyllä 2024 haku *Hankeavustus digitaalisten perustaitojen vahvistamiseen ja digitalisaation edistämiseen*. Valtionavustuksen tavoitteena oli 1) vahvistaa erityisesti koulutukseen vähemmän osallistuvan työikäisen väestön digitaalisia taitoja sekä edistää digitalisaatiota, 2) järjestää kestoaltaan lyhyitä ja mahdollisimman saavutettavia koulutuksia sellaisille työssä oleville ja kokonaan työvoiman ulkopuolella oleville henkilöille, jotka osallistuvat koulutukseen muuta väestöä vähemmän.

Valtionavustus toteutettiin Euroopan unionin RRF-rahoituksella ja vapaan sivistystyön puolella oli mukana alueellisen tason oppilaitoksia hakemassa yleisavustuksia juuri tähän tarkoitukseen

Aikuisten taitotutkimus PIAAC II

OECD-maiden (31 maata) kansainvälinen aikuisten taitotutkimus PIAAC II julkaistiin 10.12.2024 OKM:n verkkosivuilla. Tutkimuksessa on tutkittu aikuisväestön (16–65-vuotiaat) eri elämäntilanteilla tarvitsemia tiedonkäsittelyn perustaitoja. Kansainvälisessä vertailussa Suomi on niiden harvojen maiden joukossa, joissa aikuisväestön taidot ovat paremmat kuin runsas kymmenen vuotta sitten.

Tutkimuksen kohteena olivat lukutaito, numerotaito ja ongelmanratkaisutaito. Tutkimuksessa selvitettiin myös taitojen yhteyttä koulutukseen, työhön ja hyvinvointiin sekä yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Eriarvoisuus osaamisessa on PIAAC-tutkimuksen mukaan kansainvälisesti paheneva ongelma. Suomessa on muita maita pienempi prosenttiosuus niitä, joilla on puutteellinen lukutaito, numerotaito tai puutteelliset ongelmanratkaisutaidot.

Silti Suomessa on yli 300 000 työikäistä aikuista, joiden taidot ovat puutteellisia kaikissa kolmessa taitoalueessa. Tällä ryhmällä työelämään osallistumisaste ja työllisyysaste ovat matalampia kuin taitotasoltaan korkeammalle sijoittuneilla työikäisillä. Perustaitojen vahvistaminen voi olla yksi keino työllisyysasteen nostamiseksi.

Vapaalla sivistystyöllä on tärkeä missio tavoittaa ja kouluttaa kohderyhmän aikuisia juuri perustaitokoulutusten avulla. OPH:n kehittämät KAPOS-osaamismerkkit voivat tässä toimia yhtenä motivoivana tekijänä.

Linkki PIAAC II-tutkimuksen julkaisuun:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165967>

4. Yhteisvaikuttaminen lämpimissä verkostoissa – ketterästi kehkeytyvä sivistystyö

4.1 Eurovaalit ja kansainvälinen yhteistyö

VST ry on eurooppalaisen elinikäisen oppimisen ja nonformaalin aikuiskoulutuksen EAEA:n jäsen, ja hyödynsi EAEA:n muotoilemat 10 suositusta eurovaaleihin 6/2024. VST ry painotti vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa kansallisten koulutuspoliittisten näkemysten yhteensopivuutta eurooppalaisen elinikäisen oppimisen koulutuspolitiikan kanssa:

1. *Vapaa sivistystyö rohkaisee uutta Euroopan parlamenttia näkemään elinikäisen oppimisen kestävästä koulutuspolitiikan aktiivisen kansalaisuuden, rauhan, perus- ja kansalaistaitojen, digitaalisen inklusion, työllistyvyyden ja hyvinvoinnin rakentajana. Vapaa sivistystyö yhtyy EAEA:n ehdotukseen perustaa elinikäisen oppimisen EU-komissaari seuraavaan Euroopan parlamenttiin.*
2. *Vapaa sivistystyö kannustaa Euroopan parlamenttia ehkäisemään vahvistuvaa demograafista, sosiaalista ja sivistyksellistä eriarvoistumiskehitystä strategisilla satsauksilla kaikenikäisten ja -taustaisten kansalaisten osaamisen kehittämiseen, tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Tämä eriarvoistumiskehityksen ehkäiseminen on tärkeä taustatekijä paitsi yhteiskuntarauhan turvaamiseksi myös taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästä kasvun luomiseksi.*
3. *Vapaa sivistystyö osoittaa vahvaa solidaarisuutta Ukrainaa kohtaan Venäjän julman hyökkäyssodan pysäyttämiseksi ja kestävästä rauhan rakentamiseksi sivistyksen, koulutuksen ja elinvoimaisen kansalaisyhteiskunnan keinoin. Suomessa vapaan sivistystyön oppilaitokset ja järjestöt ovat toimineet ketterästi ukrainalaisten turvaa hakevien pakolaisten vastaanottamisessa tarjoamalla mielekkäitä yhteisöllisiä koulutuksia, leirejä ja harrastuksia eri-ikäisille ympäri Suomea. Vapaan sivistystyön toimijat osoittavat solidaarisuutta myös toimittamalla Ukrainan suuntaan humanitaarista apua kansalaisyhteiskunnan voimin.*
4. *Vapaa sivistystyö on vahvasti puolustamassa kansainvälisiä ihmisoikeuksia sekä oikeusvaltion periaatteiden ja demokratian toteutumista Euroopassa. Tässä geopoliittisesti haastavassa tilanteessa turvattomuus lisääntyy ja turvaa haetaan populististen ääriliikkeiden vääristyneistä viesteistä. Desinformaation ja misinformaation mediasodassa on tärkeää kehittää kansalaisten kriittistä medialukutaitoa ja ylläpitää riippumattomien ja faktaperusteisten tiedontuottajien asemaa Suomessa ja muualla maailmassa.*
5. *Vapaa sivistystyö kannattaa eurooppalaisen liikkuvuuden ja hankeyhteistyön lisäämistä alan EU-ohjelmissa Erasmus+, Horizon Europe ja Euroopan Sosiaalirahasto (ESR). Suomalaiset vapaan sivistystyön oppilaitokset ja järjestöt ovat houkuttelevia kumppaneita monille eurooppalaisille toimijoille, joiden kanssa laajennetaan yhteistä ymmärrystä Euroopasta ja maailmasta. Lisääntyvällä vuorovaikutuksella löydetään yhdessä aidot win-win ratkaisut, uudet sosiaaliset ja sivistykselliset innovaatiot, jotka luovat ekososiaalisesti kestävästä tulevaisuudesta lämpimiä verkostoja.*

Kansainvälinen yhteistyö

Folkbildning Nordenverkosto kokoontui Oslossa 9-10.9.24 Voksenopplaeringsförbundetin tiloissa. Kahden päivän aikana käytiin läpi aikuiskoulutuksen ja sivistystyön tilanne Pohjoismaissa ja Baltian maissa, EAEA:n ja ICAE:n ajankohtaiset koulutuspoliittiset aiheet sekä uuden Nordic Bildung-verkoston toimintaa. Tanskalaiset Lene Rachel Andersen ja Kim Hjerrild suunnittelevat Nordic Bildung-verkoston kautta laajan kyselytutkimuksen, jossa haastatellaan opettajia ja kasvattajia (N= 5000) sivistyksen merkityksestä heidän työssään. Lisäksi verkosto suunnitteli syksyllä 2024 *The Future of Bildung in the Nordics* -konferenssin pitämistä Ruotsin Kungälvissä 6-7-3.2025. Nordiskt Nätverk för Vuxnas Lärande – NVL ja sen pääkoordinaattori

Antra Carlsenin kanssa on käyty keskustelua pohjoismaisesta ja eurooppalaisesta koulutuspolitiikasta.

Folkbildning Norden-verkosto Oslossa.

EAEA:n vuosikokous ja yhteinen konferenssi.

EAEA:n vuoden teemana oli *Transforming Lives, Communities and Society*, joka huipentui EAEA:n General Assembly & Conference-päätapahtumassa Helsingissä 10-12.6.2024. Kansanvalistusseura toimitusjohtaja ja EAEA:n varapuheenjohtaja Lauri Tuomi isännöi päätapahtumaa, jossa Suomen Sivistyksen teemavuosi 2024 nousi näyttävästi esille Kvs-säätiön 150-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Kokoukseen osallistui VST ry:n puolesta pj Björn Wallén ja konferenssiin osallistui varsin edustavasti myös VST-jäsenjärjestöjen toimijoita, jotka pystyivät hyvin verkostoitumaan kansainvälisten kollegojen kanssa. Aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön kansainvälinen järjestö **ICAE** (International Council for Adult Education) oli mukana järjestämässä päätapahtumaa Helsingissä yhteistyössä EAEA:n ja Kvs-säätiön kanssa – tämä näkyi myös konferenssin työpajojen teemoissa, jotka käsittelivät mm. seuraavia aiheita: *Creative tools for advocacy and social change, Communities as catalysts for social transformation, Learner voice in action, Global perspectives on adult education in the context of migration and green transition and learning (ALE)*.

4.2 VST ry:n kansalliset strategiset kumppanuudet

Kansalliset kumppanuudet

Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa toteutettiin tiivistä kumppanuutta eri työryhmissä sekä Vapaan sivistystyön yhteistyöryhmässä (YTR):

OKM:n sekä muut työryhmät

- OPH:n Osaamisen ennakointifoorumi 2021-2024, VST:n edustajana Sannasirkku Autio, Vaasa-opisto. OEF-foorumin toimikausi päättyy 31.12.2024.
- VNK *Suomen kestävä kehityksen toimikunta* 2020–2024, edustaja Tytti Pantsar, Suomen Kansanopistoyhdistys. Kvs-edustajana Lauri Tuomi.
- OKM-TEM *Kumppanuustyöryhmä EU-ohjelmakausi 2021-2027*, jäsen Lauri Tuomi, KVS.

- OPH *Yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikunta 2020-2024*, jäsen Juha Mäkiranta, Vanajaveden Opisto, varajäsen Satu Radcliffe, Pieksämäen Seutuopisto.
- TEM ja OKM: JOD Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden sidosryhmäfoorumi 2022-2027, jäsen Björn Wallén VST ry
- OPH:n Kestävän kehityksen vst-selvityksen ohjausryhmään 2024-2025 valittiin Tytti Pantsar (SKY) sekä Pirjo Aunesluoma (Kaukametsän opisto)

Vapaan sivistystyön yhteistyöryhmä YTR:n kanssa VST järjesti toimintavuonna kaksi kokousta: kevään YTR-kokouksessa aiheina 29.4.2024 valtion leikkausten (-20,5m€) vaikutukset oppilaitoksiin ja järjestöihin, OPH:n henkilöstökoulutukset ja perustaitojen KAPOS-osaamismerkkit sekä digitalisaation viitekehys. Syksyn YTR-kokous pidettiin 28.10.2024, jolloin agendalla oli mm. valtion budjettiriihen tulokset, Osaamispolku ja lainsäädäntö sekä VST ry:n Sivistysbarometri. Lokakuun kokouksessa kiitettiin OKM:n Annika Bussmania, joka siirtyi eläkkeelle ministeriön virastaan. Molemmissa YTR-kokouksissa myös laajahkot ajankohtaiskatsaukset VST-järjestöjen toiminnasta. Vapaan sivistystyön edustajat pohtivat kysymyksiä yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja Suomen Kuntaliiton edustajien kanssa. Yhteistyöryhmä on vapaalle sivistystyölle tärkeä elin, koska sen kautta on mahdollista käydä laajalla ryhmällä säännöllistä vuoropuhelua opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen ja Suomen Kuntaliiton edustajien kanssa vapaata sivistystyötä koskevista yhteisistä asioista.

Opetushallituksen vapaan sivistystyön tiimin kanssa tehtiin yhteistyötä myös YTR:n ohella, pidettiin yhteyttä ajankohtaisissa asioissa ja OPH kutsuttiin mukaan Vapaan sivistystyön päiville Helsinkiin. Lisäksi oli useita kokouksia EPAL-virkahenkilöiden kanssa vuoden aikana SVV-yhteistyöohjelmaan ja Erasmus+ ohjelmaan liittyen. OPH:n rahoittamassa henkilöstökoulutuksessa *Planetaarisuus sivistystyön opetukseen ja arkeen* (UEF Jatkuvan oppimisen keskus, OKKA-säätiö) VST ry oli mukana yhteistyökumppanina.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus - JOTPA on OPH:n erillisyksikkö ja itsenäinen viranomainen, jonka ohjauksesta vastaa OKM ja TEM. Vapaan sivistystyön toimijat osallistuvat JOTPA:n valtionavustuksella rahoittamiin hankkeisiin, sekä soveltuvin osin hankintoihin. VST ry oli aktiivinen JOD sidosryhmäfoorumin digitaalisten palvelujen muotoiluprosessin aikana vuonna 2024.

Sivistysala ry:n kanssa tiivistettiin yhteistyötä vuoden 2024 aikana. Sivistan puolella toimi yhteinen *VST-verkosto* yhteisen edunvalvonnan tueksi – mukana oli VST ry:n hallituksen jäsenten ohella Aleksandr Sandroos ja Jussi-Pekka Rode Sivistasta. Verkosto kokoontui kolme kertaa vuoden aikana ja myös kokousten välissä pidettiin säännöllisesti yhteyttä vaikuttamistyön viesteistä. Marraskuussa VST-verkosto kävi tapaamassa SDP:n eduskuntaryhmää eduskunnassa.

Opetusalan ammattijärjestö OAJ on tärkeä kumppani vapaan sivistystyön toimijoille vaikuttamistyön kannalta. Valtion menosopeutukset budjettikehyksessä vaikuttivat suoraan mm. opetushenkilöstöön vuonna 2024.

OKKA-säätiö on keskeinen ja läheinen strateginen kumppani ekososiaalisesti kestävä tulevaisuuden luomiseen, ja erityisesti kestävä kehityksen sertifikaattien myöntäjänä. VST ry on toiminut yhdessä OKKA-säätiön ja **UEF Jatkuvan oppimisen keskuksen** kanssa *Planetaarisuus sivistystyön opetukseen ja arkeen (3 op)* – henkilöstökoulutuksen suunnitteluun,

viestintään ja toimeenpanoon. Henkilöstökoulutuksen Etelä-Suomen toteutuksessa oli mukana 21 osallistujaa, ja ennen koulutuksen alkua järjestettiin esiwebinaari teemalla *Merkityksellinen sivistystyö planetaarisen maailmasuhteen rakentajana*, jossa Björn Wallén luennoi teemalla *Ekososiaalisen sivistyksen voimavarat* ja Erkka Laininen/Arto O Salonen planetaarisesta sosiaalipedagogiikasta koulutukseen liittyen. Esiwebinaarissa 216 osallistujaa. Lisäksi oli tarjolla koulutuksen kolme aamuwebinaaria seuraavilla teemoilla - *Planetaarinen sosiaalipedagogiikka* 23.10, *Ammattilaisen planetaarinen toimijuus* 12.11, *Yhdessäluova tulevaisuusmuotoilu* 4.12, joissa yhteensä yli 300 osallistujaa.

4.3 Kohti ketterää rakenteellista kehittämistä

VST ry:n hallitus järjesti keväällä 2024 sisäisen iltakoulukeskustelun pohtimalla seuraavia kysymyksiä:

- Mitkä ovat VST ry:n *keskeiset tehtävät_nykytilanteessa* vapaan sivistystyön yhteisenä vaikuttajajärjestönä?
- Mikä on jokaisen jäsenjärjestön *strateginen tahtotila_ylläpitää* ja kehittää yhteistä vaikuttajajärjestöä?
- Miten *haasteellinen valtionrahoituksen tilanne_*vaikuttaa VST ry:n rakenteelliseen kehittämiseen?

Syksyllä 2024 keskustelut jatkuivat SWOT-työskentelyllä ja skenaariotyöskentelyllä.

Skenaariot, joita tarkasteltiin yhdessä, olivat:

1. Ei tehdä mitään (radikaalia), jatketaan kuten tähänkin asti muutamin pienin muutoksin.
2. Kehitetään vahvasti nykyrakennetta, mutta jatketaan ry-muotoisena.
3. VST nykymuotoisena yhdistyksenä lakkautetaan ja kukin jatkaa omillaan.
4. Uusi yhteistyömalli pohjataan löyhän verkoston tai muun (isäntä)organisaation varaan tai sisälle.
5. Uudet kumppanuudet kullekin, osin yhdessä, osin erikseen.

Syksyllä 2024 valtion budjettiriihen jälkeen kävi ilmi että vuoden 2025 rahoituksen suhteen ei tullut lisäleikkauksia vapaan sivistystyön valtionosuuksiin tai keskusjärjestöjen yleisavustuksiin. Tämä antoi hieman lisää aikaa ketterälle rakenteelliselle kehittämiselle sekä yhteisjärjestössä että oppilaitosmuotojen keskusjärjestöissä. Tulevina vuosina valtion säästöpainee kasautuvat, jos valtiontaloudellinen tilanne ja suhdanteen käyrät eivät näytä ylöspäin. VST ry:n tiekartassa 2030 on määritelty muutospolkujen suunnat, mutta ei konkreettiset askeleet niiden ketterälle toteuttamiselle. Vuoden 2024 aikana päästiin kuitenkin eteenpäin yhteisen vapaan sivistystyön vaikuttavuuden osoittamisen tiellä eri tasoilla – tämä työn jatkon kannalta vaaditaan resurssiviisaita ja tulevaisuusorientoituneita päätöksiä.

VST ry:n rakenteellinen kehittäminen on yhdenvertaisuuden ja yhteisöllisyyden rakentamisen kehittämistä.

5. Hallinto, jäsenet ja talous

Järjestön kokoukset

VST ry:n hallitus piti vuoden aikana yhdeksän (9) kokousta (15.1, 1-2.2, 19.2, 14.3, 13.5, 17.6, 10.9, 24.10 ja 13.12) sekä kokousten välissä useita keskustelukokouksia edunvalvontaan liittyen. Yhdistyksen vuosikokous järjestettiin 25.11.2024 Helsingissä Annankadulla 12. Jäsenjärjestöjen edustajia oli paikalla 11. VST ry:n vuosikokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Kokouksessa valittiin puheenjohtajaksi Björn Wallén sekä uusi hallitus vuosille 2025-2026. VST ry:n tilintarkastajana toimi Mikko Sillanpää.

Hallituksen kokoonpano vuonna 2024

Puheenjohtaja Björn Wallén

Varsinainen jäsen ja varajäsen

Eerika Laalo-Häikiö, Urheiluopistot ry; Marjaana Eskelinen, Urheiluopistot ry

Henrika Nordin, Bildningsalliansen (BA); Anna Pensar-Kuivamäki (BA)

Jaana Nuottanen, Kansalaisopistojen liitto (KoL) VST ry:n varapuheenjohtaja ; Sannasirkku Autio (KoL)

Tytti Pantsar, Suomen Kansanopistoyhdistys (SKY) VST ry:n varapuheenjohtaja; Helena Ahonen (SKY)

Anneliina Wevelsiep, Opintokeskukset ry; Tuula Kumpumäki, Opintokeskukset ry

Lauri Tuomi, Kansanvalistusseura (Kvs), Mia Talikka (Kvs)

Tuija Österman, Suomen Kesäyliopistot ry (Skyot); Juha-Pekka Liljander (Skyot)

Jäsenyydet

VST on International Council for Adult Education ICAE: n ja European Association for the Education of Adults EAEA:n sekä Sivistystyönantajat ry:n jäsen.

Jäsenjärjestöt

Yhdistyksellä on kahdeksan jäsenjärjestöä: Bildningsalliansen, Kansalaisopistojen Liitto, Kansanvalistusseura, Opintokeskukset, Suomen Kansanopistoyhdistys, Suomen Kesäyliopistot, Svenska Folkskolans Vänner ja Urheiluopistot ry.

Henkilöstö

Puheenjohtaja Björn Wallén käytti kolme päivää viikossa yhteisjärjestön tehtäviin. SVV-yhteistyöohjelmaan koordinaattorina toimi Jenni Pätäri (80% TES-työajasta).

Talous

Yhdistyksen tilinpidosta huolehti Greenstep Oy. Yhdistyksen toimisto sijaitsi Annankatu 12:ssa Suomen Kansanopistoyhdistykseltä vuokratussa tilassa.

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan taloudellinen perusta rakentui OKM:n myöntämän yleisavustuksen ja jäsenmaksujen varaan. Sivistystyön Vapaus ja Vastuu-tutkimusyhteistyöhön ja hankkeeseen saatiin yleisavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Yhdistyksen liikevaihto oli 121037,12 euroa vuonna 2024. Yhdistyksen tulos oli 15987,15 euroa alijäämäinen.

Liite 1: Lausunnot v. 2024:

- Eduskunnan Sivistysvaliokunta / VST ry:n lausunto: VNS 2/2024 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025-2028 (2.5.2024)
- VST ry:n lausunto VN/13340/2023 Jatkuvan oppimisen sanaston täydennysosa (30.5.2024)
- Eduskunnan Sivistysvaliokunta / VST ry:n lausunto HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025 (10.10.2024)
- Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto / VST ry:n lausunto HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025 (10.10.2024)
- VST ry:n lausunto HE jatkuvan oppimisen digitaalista palvelukokonaisuutta koskevaksi lainsäädännöksi VN/1227/2024